

Ruca'm carta xutz'ibaj ri Pablo che riglesia c'o Corinto

Ri Pablo cuya pan rutzil quiwach ri hermanos e c'o pa ri tinamit Corinto

¹ Ri'in in Pablo in tako'n re ri Kanimajawal Jesucristo ma e ri Dios ya'yom wa chac chwe. Ri'in junam ruc' ri hermano Timoteo cakaya pan rutzil wach alak, ri alak utinamit ri Dios re riglesia c'o Corinto, y chique conoje ri hermanos ejekel chupa ronoje tak ri luwar re Acaya.* ² C'ulu c'u alak ri unimal rutzil c'u'xaj y ri utzil chomal re ri Kakaw Dios y re ri Kanimajawal Jesucristo.

Ri bochibal kac'u'x cuya ri Dios

³ ¡Lic nim uk'ij ri Dios, Rukaw ri Kanimajawal Jesucristo! Ma e Rire ri lic cuc'ut ri c'axna'bal uc'u'x chike y ruc' Rire cape wi ri bochibal kac'u'x. ⁴ Rire e cabochi'in kac'u'x chwach ronoje c'axc'obic, cha' jela' ri'oj utz cakabochi'ij quic'u'x ri e c'o chupa ronoje c'axc'obic. Cakaya c'u ri bochibal c'u'xaj jela' pacha' ri uya'om ri Dios chike ri'oj. ⁵ Ma echiri' canimar ri c'axc'obic pakawi' ruma oj re ri Cristo, e lic canimar ri bochibal c'u'xaj cuya ri Cristo chike. ⁶ Echiri' ri'oj cakatij c'ax yey ri Dios cubochi'ij kac'u'x, wa' cuc'am lo bochibal c'u'xaj y colobetajic re ri Dios che ralak. Jec'ula' ri c'ax katijom y ri bochibal c'u'xaj kac'ulum ri'oj, lic c'o cutikoj che alak cha' jela' cach'ij alak uchuk'ab

* **1:1** Corinto e jun tinamit c'o pa ri luwar re Acaya.

ri c'axc'obic pacha' ri kic'owibem ri'oj. ⁷ Lic ka-
jiquibam c'u uwach ri cubulibal kac'u'x uc' alak.
Ma keta'am alak jun kuc' ri'oj chupa ri c'axc'obic,
jec'ula' alak jun kuc' ri'oj che uc'ulic ri bochibal
c'u'xaj cuya lo ri Dios.

⁸ Cakaj c'ut, hermanos, queta'maj alak janipa
chi c'axc'obic xkic'owibej chila' Asia. Ruma wa
unimal c'axc'obic xpe pakawi', xkana'o na jinta
chi kachuk'ab che uch'ijic wa' y xkach'ob nenare'
na jinta chi pa sak cojc'asi'ic. ⁹ E xkana' ri'oj e
pacha' k'atom chi tzij re camic pakawi'. Pero c'o
xutikoj chike ri xkic'owibej, ma ruc' wa' xkamajo
na jinta uchac ri cacubi' kac'u'x chikibil kib; xew
e cubul kac'u'x ruc' ri Dios, ri quebuc'astajisaj lo
ri ecaminak. ¹⁰ Ri Dios e xojesan chwa wa camic
yey c'a catajin ne che kato'ic. Cubul c'u kac'u'x
ruc', ma keta'am ruc' ruto'bal Rire cojel pan chi
utz wo'ora y chikawach apanok. ¹¹ Y ralak cojto'
ne alak echiri' ca'an alak orar pakawi' chwach ri
Dios. Jec'ula' we e q'ui ri xebanaw re wa', e q'ui
ri' ri quetioxin chwach ri Dios ruma ri cu'an Rire
kuma ri'oj.

Ri Pablo cuk'alajisaj su'be na xic'ow ta Corinto

¹² C'o ri cuya qui'cotemal chike; wa' e ri kabinic
kasilabic kac'utum chiwach ralak y chiquiwach
conoje ri winak, ma cakana' chikac'u'x lic sakil
y jusuc' ri kabinic jela' pacha' ri caraj ri Dios.
Yey wa ka'anom na e ta ruma unimal na'oj
re ruwachulew; e ruma ruto'bal ri Dios kuc'.
¹³ Janipa ri cajilaj alak che ri kacartas, lic e kana'oj
ri' che alak cha' jela' camaj alak usuc'. ¹⁴ Wo'ora
majom alak usuc' jubik' puwi ri ka'anom; koye'em

c'u ri k'ij echiri' camaj alak usuc' ronoje, cha' jela' pa ruc'unibal ri Kanimajawal Jesucristo lic caqui'cot alak chike ri'oj, jela' pacha' ri'oj co-jqui'cot che ralak.

¹⁵ Ruc' c'u wa cubulibal nuc'u'x uc' alak, xuaj quinic'ow nabe uc' alak cha' jela' calaj cac'ul alak ri relej nuc'u'x, ¹⁶ ma xinch'obo quinic'ow uc' alak echiri' quin'ec Macedonia y quinic'ow tanchic echiri' canmaj bi nube Judea y jela' quinto' bi alak che ri nubenam. ¹⁷ Jela' ri xinch'obo can'ano, tob na e ta xu'ana'. Ruma c'u la', laj chiwach ralak na xinch'ob ta chi utz sa' ri can'ano. ¿Xa nawi pa we ri'in canch'ob rakan ri can'ano? ¿O xa nawi queb uwa ri nuch'a'tem, pacha' junok cubi'ij: «Lic jiquil uwach quin'ec,» tob reta'am chiribil rib na que'ec taj? ¹⁸ No'j ri'in na je ta la' can'ano. Ma ruma lic jusuc' ri Dios kuc', na utz ta c'u ri' we ri kach'a'tem queb uwach que'elawi chiwach alak. ¹⁹ Jec'ula' ri Kanimajawal Jesucristo, Ruc'ajol ri Dios, ri xojtzijon puwi' che alak junam cuc' ri Silvano y ri Timoteo, ruch'a'tem Rire na queb ta uwach que'elawi; ma ronoje ri cubi'ij lic katzij. ²⁰ Yey ruma Rire e cu'ana janipa tak rubi'tisinic ri Dios kuc'. E uwari'che cakayac uk'ij ri Dios, cakabi'ij «Are!» y «Amén» che ronoje ri ubi'im lo chike. ²¹ Yey e ri Dios ri cujiquiba' kac'u'x chi utz ruc' ri Cristo junam uc' alak y xojucha'o cha' coju'an re Rire. ²² Ec'u Rire uya'om ri Ruxlabixel pa kanima', c'utubal re oj c'o chi puk'ab yey cu'ana na c'u ronoje ri ubi'tisim lo chike.

²³ Lic caril ri Dios ri c'o pa wanima' y reta'am c'ut su'be na xinic'ow ta chila' Corinto pacha' ri xinch'obo. E ma na xuaj taj coc bis chic'u'x

alak ruma canch'a'bej pa alak.† 24 Na e ta c'u coje'takana pawil' alak chwi ri cojom alak; ma ruma ri cubulibal c'u'x alak, tiquil alak chi utz. Ri caka'ano e cojchacun uc' alak cha' cac'oji' ri qui'cotemal pa anima' alak.

2

1 Ruma c'u la', xinch'obo na quinopon ta tanchi uc' alak, ma na xuaj taj canya alak pa bis. 2 Ma we ri'in canya alak pa bis, ¿china chi c'u ri' caya'w qui'cotemal chwe ri'in? Na jinta c'u nuqui'cotemal ri' we nuya'om alak pa bis. 3 Ruma c'u ri' xintz'iban pan che alak,* cha' we xinopon uc' alak, na quinya ta alak pa bis, ma qui'cotemal ri canwoy'ej che alak. Lic c'ut cubul nuc'u'x uc' onoje alak, ma weta'am e janipa ri cuya qui'cotem chwe ri'in, cuya qui'cotem che ralak. 4 Na xa ta jubik' ri c'ax y ri paxibal c'u'x xinic'ow wi echiri' ruc' ok'ej xintz'iban pan che alak. Na xin'an ta c'u wa' cha' canya alak pa bis, ma e xin'ano cha' queta'maj alak lic nim ri rutzil nuc'u'x che alak.

Cuyu alak umac ri jun xutzelej utzij

5 Xintz'iban c'u pan puwi ri jun xinuya ri'in pa bis ruma rumac u'anom. Y na xew ta ri'in, ma laj ne uya'om onoje ralak pa bis. (Cambij "Laj" cha' na lic ta c'ax catataj wa nuch'a'tem.) 6 Cu'an na c'u la' janipa ri x'an alak che wa jun ticawex

† **1:23** Ri Pablo xuto c'o jun hermano chila' Corinto xmacunic y ri nic'aj hermanos na xeboc ta il che wa mac. Quil 1 Corintios 5:1. E uwari'che na xraj taj copon cuc' we c'amaja' caquiyijba' wa'. Ec'u ri xu'ano, e xtz'iban pan chique cha' caquiyijba' wa' y jela' rire utz copon cuc' ruc' utzil chomal. * **2:3** Quil nota 2 Corintios 1:23.

echiri' xk'at alak tzij puwi', ma ruc' wa' xutzelej utzij. ⁷ Ec'u ri takal che ca'an alak wo'ora e cuyu alak umac y bochi'ij alak uc'u'x cha' jela' na casach ta ruma runimal ubis. ⁸ Cantz'onoj c'u co che alak c'utu tanchi alak ri rutzil c'u'x alak che. ⁹ Ri xuaj ri'in ruc' wa carta e canwilo we coc alak il che ronoje ri nupixabanic. ¹⁰ We ralak cacuy alak umac junok, jela' ri'in cancuy umac. We c'o c'u cajawax wi cacuy umac, ri'in nucuyum chi umac uma ralak y chupa rubi' ri Cristo. ¹¹ Can'an c'u wa' cha' ri Satanás na cumaj ta uchuk'ab pakawi', ma lic keta'am chi runo'jibal chikij.

Ri Pablo xraj cuto sa' u'anom riglesia c'o Corinto

¹² Echiri' xinopon chupa ri tinamit Troas che utzijoxic ri Utzilaj Tzij re ri Cristo, lic chom ri jekebal re ri nuchac xuya ri Kanimajawal chwe; ¹³ na ruc' ta c'u ri', na xcubi' ta ri wanima', ma na xinrik ta ri hermano Tito chila'. Ruma c'u ri', xebenuya can ri hermanos e c'o Troas y ximpe Macedonia cha' co'lnutzucuj.†

Ri chomilaj chac uya'om ri Dios chike

¹⁴ ¡Xa maltiox c'u che ri Dios! Ma cojel pan chi utz chwa ronoje ruma ri Cristo, yey ya'tal chike cakak'alajisaj ruc'u'x Rire. Ma kuma ri'oj que'ec utzijoxic ri Cristo che ronoje luwar, e pacha' cunabal qui' ruxlab camuyuyic. ¹⁵ Oj c'u pacha' cunabal lic qui' ruxlab camuyuyic copon chwach ri Dios, ma kuma ri'oj cak'alajin ruc'u'x ri Cristo chiquiwach ri quecolobetajic y chiquiwach

† **2:13** Ri Pablo lic roye'em quirason ri hermanos e c'o Corinto, ma caraj careta'maj we xutzir ri problema e c'o wi. Quil 2 Corintios 7:5-16.

ri catajin quisachic. ¹⁶ Ec'u rutzijoxic caka'ano e pacha' utewul camic chiquiwach ri na cacaj ta caquito, ma cuc'am lo camic paquiwi'. No'j chiquiwach ri quec'uluw re, e pacha' cunabal qui' ruxlab, ma cuc'am lo chomilaj c'aslema chique. Chwach c'u wa' wa nimalaj chac re ri Dios, ¿china cach'ijow u'anic?✧

¹⁷ Ri'oj na caka'an ta pacha' ri caqui'an jujun, ma e q'ui ri quijalc'atim Ruch'a'tem ri Dios, xa qui'anom ch'acabal puak che rutzijoxic; no'j ri caka'an ri'oj chwach ri Dios y pa rubi' ri Cristo, e cakatzijoj pa sakil wi ri Tzij uya'om ri Dios chike.

3

¹ Echiri' quinch'a't chwi ri chac uya'om ri Dios chike, na e ta re cantac'aba' kak'ij. Ma ¿cajawax nawi canya juna carta chiwach alak, c'utubal re ri chac ka'anom? ¿Cajawax nawi cantz'onoj che alak catz'ibaj alak juna carta cubi'ij we utz ri chac ka'anom? Laj c'o jujun cajawax wa' chique, pero ri'oj na cajawax ta chike; ² ma e ralak ri alak kacarta, alak c'utubal re ri kachac ka'anom. Lic tz'ibital c'u pa kanima' janipa ri u'anom ri Dios uc' alak kuma ri'oj, yey wa chac lic cak'alajin chiquiwach conoje ri ticawex ruma ri c'ac' binic silabic alak. ³ Lic c'ut k'alaj e alak c'utubal re ri kachac ka'anom, e pacha' alak jun carta tz'ibital ruma ri Cristo. Yey wa' wa carta na ruc' ta tinta tz'ibital wi, e ruma ri Ruxlabixel ri Dios c'aslic; y na chwa ta ne jutak pera'j abaj xtz'ibax wi pacha' u'anom ojertan,✧ ma tz'ibital chupa ri canima' ri ticawex.

✧ 2:16 2 Co. 3:5 ✧ 3:3 Éx. 24:12

⁴ Ruma c'u ri u'anom ri Cristo kuc', cakajiquiba' uwach ri cakabi'ij puwi ri kachac yey ri Dios reta'am lic katzij wa'. ⁵ We ta e la' xa katuquel, na cakach'ij ta u'anic wa chac, ma keta'am xew ruc' ri Dios petinak wi ri kana'oj y kachuk'ab che u'anic ruchac Rire. ⁶ Ec'u ri Dios mismo ri xya'w wa chac chike, uya'om kana'oj y kachuk'ab re cakak'alajisaj chi utz ri c'ac' tzij cu'an Rire cuc' ri ticawex. Yey na cu'an ta wa' ruma katakem takanic, ma e ruma ri cu'an ri Ruxlabixel ri Dios pa kanima'. Ma ri takanic cuc'am lo k'atbal tzij re camic pakawi', no'j ri cuya ri Ruxlabixel ri Dios chike e c'aslemal.✧

Ri c'ac' tzij

⁷ Ri takanic tz'ibital can chwa abaj cuc'am lo camic, pero lic c'o uchomalil. Ma lic xwon rupalaj ri Moisés echiri' xuc'ul wa takanic, c'utubal re ruchomalil Rutzij ri Dios. Yey ri e aj Israel na utz ta xquitzu' uwach ri Moisés ruma wa' wa wonibal,✧ yey wa' xa xic'owic. ⁸ We c'o c'u uchomalil ri takanic xuya lo ri Dios ojertan, jjanipa c'u lo ri' ruchomalil ruchac ri Ruxlabixel ri Dios cu'an kuc'! ⁹ We c'o c'u uchomalil wa takanic, ri xuk'alajisaj ri k'atbal tzij re ri Dios paquiwi ri ticawex ruma ri quimac, jjanipa c'u lo ri' ruchomalil ri jun chic tzij, ri cuc'ut chike su'anic coju'an jusuc' chwach ri Dios! ¹⁰ Ri takanic xuya ri Dios ojertan c'o uchomalil, pero ruchomalil wa' na cajunimax ta c'ana ruc' ri c'ac' tzij. ¹¹ Rupalaj ri Moisés xwon xa pa jok'otaj ruma ruchomalil ri Tzij xuya ri Dios

✧ 3:6 Ez. 11:19-20 ✧ 3:7 Éx. 34:29

che; pero ¡más c'o uchomalil ri' ri c'ac' tzij, ma wa' na casach taj!

¹² Ruma lic cubul kac'u'x che wa na casach taj, ri'oj lic cakak'alajisaj chi utz ri c'ac' tzij y na junta cakewaj che. ¹³ Na e ta pacha' rojertan echiri' ri Dios xuya ri takanic che ri Moisés, ma rire xuch'uk rupalaj ruma lic xwonic, cha' ri e aj Israel na caquitzutza' ta ruwonibal, ri xa quic'owic.✧
¹⁴ Ec'u rique na xcaj ta caquimaj usuc' Rutzij ri Dios y c'a e ne wak'ij ora echiri' cacajilaj wa Tzij Pixab xuya ri Dios ojertan, na caquimaj ta usuc'; e pacha' ch'ukutal ri quiwach. Yey wa' wa ch'ukuyum ri quiwach, xew ri Cristo quesan re chique. ¹⁵ C'a wak'ij ora nenare' echiri' cacajilaj wa Tzij Pixab tz'ibital can ruma ri Moisés, e pacha' ch'ukutal ri quiwach y ruma la' na cak'alajin ta ri K'ijsak chiquiwach.* ¹⁶ No'j echiri' junok cutzelej utzij chwach ri Kanimajawal, quesax na c'u ri' ri ch'ukuyum ruwach. ¹⁷ Ri Kanimajawal e junam ruc' ri Ruxlabixel ri Dios;† y china ri c'o ri Ruxlabixel ri Kanimajawal pa ranima', na junta chi chuxe' rutakanic junok chic. ¹⁸ Konoje ri'oj na ch'ukutal ta chi ri kawach. E uwari'che, cakil chi utz ruchomalil ri Kanimajawal y cojwolk'in che uk'alajisaxic wa' ruc' ri kabinic kasilabic. Ma jalan catajin kajalc'atixic cha' jela' coju'ana pacha' ri Kanimajawal. Yey ri Ruxlabixel Rire e ri ca'anaw re wa' kuc'.

✧ **3:13** Éx. 34:29-35 * **3:15** Wa' e que'elawi na caquimaj ta usuc' ri K'ijsak. † **3:17** Ri Kanimajawal y ri Ruxlabixel ri Dios junam quic'u'x y junam quina'oj.

4

Ri Pablo cuk'alajisaj ri chomilaj K'ijsak re ri Dios

¹ Ruma c'u wa' na capax ta kac'u'x che u'anic wa chac, ma wa' ya'tal chike ruma ri rutzil uc'u'x ri Dios. ² Ri'oj na jinta c'o caka'an xa xe'lak'ay y q'uixbal uwach, na quekasoc tane ri ticawex yey na cakacoj tane uwi' ri cubi'ij Rutzij ri Dios. Ma e cakac'ut pa sakil wi ri K'ijsak cha' jela' conoje ri quetaw re, caqueta'maj lic jusuc' ri caka'ano. ³ Yey we c'o caquich'obo na k'alaj ta ri Utzilaj Tzij, wa' e chique ri catajin usachic quiwach. ⁴ Rique na caquicoj ta ri Utzilaj Tzij ma sachisam ri quina'oj ruma ri jun catakan che ruwachulew; wa' e ritzel winak, ri xu'an pacha' potz' chique cha' na caquil ta ri chomilaj K'ijsak re ri Cristo, ri cuc'utubej uwach ri Dios. ⁵ Na e ta c'u cakatzijoj kib ri'oj; ri cakatzijoj e ri Jesucristo e Takanel paquiwi conoje yey ri'oj xa oj nimanel e alak, ma e caraj ri' ri Jesús chike. ⁶ Ma ri Dios ri xtakan che xwon ri k'ijsak chupa ri k'eku'm, e Rire ri xwon chupa ri kanima' cha' ruc' la' caketa'maj runimal uchomalil Rire, ri cak'alajin ruma ri Cristo.*

Mapax kac'u'x tob cojic'ow pa c'axc'obic

⁷ Ri K'ijsak re ri Dios e jun nimalaj beyomalil, yey uk'alajisam wa' chike tob ri'oj xa oj ulew poklaj. Jela' xu'ano cha' cak'alajin wa': Ri unimal chuk'ab c'o kuc', na ke ta ri'oj, ma ruc' ri Dios cape wi. ⁸ Tob cape c'u uq'uiyal uwach c'axc'obic pakawi', cojel na chupa. Tob c'o ubis

☆ **4:5** Lc. 22:27 ☆ **4:6** Gn. 1:2-3 * **4:6** "Cak'alajin ruma ri Cristo": Pa ri ch'a'tem griego cubi'ij "che rupalaj ri Jesús". Mt. 17:2; Jn. 8:12

kac'u'x, na capax ta kac'u'x che. ⁹ Tob cojtern-abex ruc' c'ax, ri Dios na oj rok'otam taj. Tob ne cojmach'ax pulew, na caquisach ta kawach. ¹⁰ Pa tak coj'ec wi, ri kacuerdo xaki chwach ri camic c'o wi, jela' pacha' ri xuc'ulumaj ri Jesús; yey cojic'ow chupa wa' cha' ruc' ri kabinic kasilabic cak'alajin ruc'aslemal ri Jesús.† ¹¹ Wa oj c'o wara che ruwachulew, xaki catewun ri camic pakawi' ruma oj aj chac re ri Jesús; yey cojic'ow chupa wa' cha' quilatay ruc'aslemal ri Jesús che ri kacuerdo, tob ri kacuerdo na jinta ucowil ma xa cacamic. ¹² Jela' c'u ri' ri camic c'o pakawi' ri'oj; yey ruma wa', ralak rikom alak ri chomilaj c'aslemal re ri Dios.

¹³ Ec'u Rutzij Upixab ri Dios cubi'ij: Xcubi' nuc'u'x ruc' ri Dios, e uwari'che xink'alajisaj Rutzij Rire. *Sal. 116:10* Jec'ula' ri'oj cubul kac'u'x ruc' ri Dios; e uwari'che cakatzijoj rubi'. ¹⁴ Keta'am c'ut e ri xc'astajisan lo re ri Kanimajawal Jesús chiquixo'l ri ecaminak, jela' cu'an chike ri'oj; cojuc'astajisaj y junam uc' alak cojuc'am bi ruc' Rire. ¹⁵ Ronoje c'u wa kic'owibem e uma ralak, cha' jela' caq'uiyar quiwach ri quec'uluw re ri unimal rutzil uc'u'x ri Dios. Yey wa' e re yachal uk'ij ri Dios, ma jela' lic e q'ui ri caquitioxij ri unimal rutzil uc'u'x ri Dios paquiwi'.

¹⁶ E uwari'che na capax ta kac'u'x, tob ne wa kacuerdo catajin uri'jobic; no'j ruc'u'xibal ri kac'aslemal na je ta la' u'anom, ma jalan cac'oji'

† **4:10** Echiri' cakach'ij uchuk'ab tak ri c'axc'obic, cak'alajinic e ruma ruchuk'ab y ruto'bal ri Jesús kuc'.

ne más kachuk'ab ri jujun k'ij. ¹⁷ Janipa tak wa c'ax cakatij che ruwachulew xa quic'owic, yey wa' lic c'o cutikoj che ri kabinic kasilabic y che ri chomilaj kac'aslemal chila' chicaj, ri na jinta utakexic y na jinta c'ana cajunimax wi. ¹⁸ Ec'u ri'oj na cakaya ta kac'u'x che ri quilittaj wara che ruwachulew, e cakaya kac'u'x che ri na quilittaj taj; ma ronoje ri quilittaj uwach xa caq'uisic, no'j ri na quilittaj ta uwach na jinta utakexic rurowil.

5

Ri kocho c'o chila' chicaj

¹ Keta'am c'ut ri kacuerpo wara che ruwachulew e jela' pacha' juna rancho na jinta ucowil oj jekel chupa. Yey echiri' casach uwach ri kacuerpo, caya'taj jun kocho chila' chicaj na jinta utakexic rurowil, ma na uk'ab ta achi 'anayom re, e ri Dios 'anayom re. ² Y ruma la' coj-jilow wo'ora, ma lic cakaj chic cojk'ax chupa ri kocho chila' chicaj. ³ Ma echiri' cojk'ax chupa wa', lic cojch'ukutaj chi utz.* ⁴ Ruma c'u la', ri oj jekel chupa ri “karancho” wara che ruwachulew, coj-jilowic y cabison kac'u'x; ma na cakaj taj cakaya can ri kacuerpo e la' xa jela'; ri cakaj e cakac'ul ri kacuerpo chila' chicaj y jela' cajalc'atix uwach ri na cacowin taj ruc' ri na cacam taj. ⁵ Yey wa' e uch'obom chi lo ri Dios chike; y e Rire ya'yom ri Ruxlabixel chike, c'utubal re cuya na janipa ri ubi'tisim. ⁶ Ruma c'u la', lic cubul kac'u'x, tob keta'am echiri' c'a oj jekel pa ri kacuerpo wara che

* **5:3** “Cojch'ukutaj chi utz”: Pa ri ch'a'tem griego cubi'ij “na oj ta ch'analic”.

ruwachulew, wa' e que'elawi c'amaja' coje'jekela pa ri kocho chila' chicaj ruc' ri Kanimajawal Jesucristo. ⁷ Ronoje c'u ri caka'ano e ruma ri cubulibal kac'u'x ruc' Rire, na e ta ruma ri cakil ruc' ri kawach. ⁸ Lic cubul c'u kac'u'x ruc' Rire. Yey e ne lic cakaj chic cakaya can wa kacuerpo cha' jela' coje'jekela chila' ruc' ri Kanimajawal.

Chikawach apanok cak'alajin janipa ri ka'anom

⁹ Ruma c'u la', e cakaya kib che u'anic janipa ri caraj ri Kanimajawal, cha' jela' caqui'cot Rire kuc' tob c'a oj c'o wara che ruwachulew o echiri' oj c'o chi ruc' chila' chicaj. ¹⁰ Ma copon na ri k'ij echiri' konoje coje'tac'ala chwach ri k'atbal tzij re ri Cristo, pa cak'alajin wi we ri ka'anom wara che ruwachulew c'o uchac o na junta uchac, y caya'taj c'u chike chikajujunal ri tojbal re ri ka'anom.

Ri Pablo quebupixabaj ri ticawex cha' quec'oji' chi utzil chomal chwach ri Dios

¹¹ Lic keta'am c'ut, chirajawaxic c'o kaxi'in ib chwach ri Kajawal; ruma c'u ri', quekapixabaj tak ri ticawex cha' caquiya quib puk'ab ri Dios. Chwach ri Dios lic k'alaj sa' ri c'o pa kanima'; ec'u cakaj ri'oj e cak'alajin wa' chiwach ralak. ¹² Na cakabi'ij ta wa' che alak re yacbal kak'ij. Ma e cakaj cakato' alak che reta'maxic sa' ri caka'ano cha' jela' lic caqui'cot alak chike. Jec'ula' c'o cac'ulubej wi alak uwach chique ri xew queboc il che tak ri quilitajic pero na queboc ta il che ri c'o pa ranima' junok. ¹³ Ma we pacha' chi oj ch'u'jerinak, wa' e ruma lic kaya'om kib che ruchac ri Dios. Yey we lic cakach'ob chi utz sa' ri caka'ano, wa' e to'bal e alak. ¹⁴ Ri rutzil uc'u'x ri

Cristo catakan pa kanima' ma lic keta'am echiri' xcam Rire paquic'axel conoje, e que'elok xecam conoje ruc'. ¹⁵ Xcam c'u ri Cristo paquic'axel conoje ri ticawex cha' e janipa ri e c'as ruma rucamic Rire na caqui'an ta chi sa' ri cacaj rique, ma e caqui'an janipa ri caraj ri Jun ri paquic'axel rique xcamic y xc'astaj lo chiquixo'l ri ecaminak.

¹⁶ Wo'ora ri cakach'ob puwi junok, na e ta ruma ri cakil che, pacha' ri caqui'an ri ticawex re ruwachulew. Tob ne ojertan jela' xkach'ob lo ri'oj puwi ri Cristo, pero wo'ora na caka'an ta chi wa' ma xketa'maj uwach chi utz. ¹⁷ Jec'ula' we junok uya'om rib puk'ab ri Cristo, e jun c'ac' ticawex. Junwi caril ronoje, ma ri re ojertan xcanaj canok y ronoje u'anom c'ac' ruc'. ¹⁸ Ronoje wa' ruc' ri Dios petinak wi, ma xojuya chi utzil chomal chwach Rire ruma ri xu'an ri Cristo y xuya c'u chike quekato' ri ticawex cha' quec'oji' chi utzil chomal chwach. ¹⁹ Wa' e que'elawi ruma rucamic ri Cristo, ri Dios cuya chique ri ticawex quec'oji' chi utzil chomal chwach Rire ma cucuy ri quimac. Y xuya c'u chike ri'oj rubi'xiquil chiquiwach ri ticawex wa tzij re ri utzil chomal. ²⁰ E uwari'che oj takom lo ruma ri Cristo. Ma kuma ri'oj ri Dios lic quelaj chique ri ticawex cha' quekib ruc'. Cojelaj c'u pa rubi' ri Cristo, jewa' cakabi'ij: «Yijba' ib alak chwach ri Dios cha' cac'oji' alak chi utzil chomal chwach.» ²¹ Tob ri Cristo na jinta c'ana mac xu'ano, na ruc' ta c'u ri', kuma ri'oj ri Dios xu'an che xrekaj ronoje ri kamac cha' jela' coju'an jusuc' chwach ri Dios ruma xa oj jun ruc' Rire.

6

¹ E uwari'che ri'oj, ri oj aj chac re ri Dios, lic cakapixabaj alak: Ma'an alak ri pacha' na il ta uwach ri unimal rutzil uc'u'x ri Dios uc'utum chiwach alak. ² Ma jewa' ubi'im can ri Dios pa Ruch'a'tem:

Chupa ruk'ijol echiri' xajawax to'bal awe, xat-into'o;

Chupa ri k'ij re colobetajic, xatincolobej *Is. 49:8* cache ri Dios.

Cambi'ij c'u che alak: E uk'ijol wa' echiri' ri Dios cubi'tisij ruto'bal; wo'ora e k'ij re colobetajic chique ri ticawex.

Ri kabinic kasilabic ri oj aj chac re ri Dios

³ Cakachajij c'u kib chi utz che ri caka'ano cha' na oj ta latz'anel chique jujun chic y jela' na jinta junok cac'akaw bi uk'ij ruchac ri Dios caka'ano.

⁴ Ruc' ronoje ri caka'ano e cakac'utu oj aj chac re ri Dios. Cakacuy c'u ronoje ruc' unimal kac'u'x, tob oj c'o pa c'ax, pa niba'il o pa bis; ⁵ tob cabalac'ux kapa o cojc'am bi pa cárcel, tob caquiyac quib ruq'uiyal winak chikij; tob cakatij c'axlaj chac, cakacuy waram o cakatij numic.

⁶ Yey cakac'utu oj aj chac re ri Dios ma chom ri kabinic, c'o runa'oj ri Dios kuc', c'o unimal kac'u'x y c'axna'bal kac'u'x, c'o ri Santowilaj Ruxlabixel ri Dios kuc' y c'ax quekana' conoje ruc' ronoje kac'u'x.

⁷ Cak'alajinic oj aj chac re ri Dios ma cakatizijoj ri sakil c'utunic, c'o ruchuk'ab ri Dios kuc' y caka'an ri lic usuc' y jec'ula' cakach'ij quichuk'ab conoje ri queyactaj chikij.✧

✧ 6:7 Ef. 6:16-17

⁸ Kac'ulum yacbal kak'ij y c'akibal bi kak'ij; e c'o ri chom quech'a't chikij y e c'o ri tzel quech'a't chikij. Cabi'x chike oj aj rak'ul, tob na jinta rak'ubal caka'ano. ⁹ Tob e q'ui queta'am oj aj chac re ri Dios; na ruc' ta c'u ri', e c'o jujun caqui'an pacha' na queta'am ta wa'. Xtewun ne ri camic pakawi'; na ruc' ta c'u ri', c'a oj c'aslic. Tob lic xojya' pa c'ax, pero na oj caminak taj. ¹⁰ C'o k'ij oj ya'om pa bis; na ruc' ta c'u ri', xaki cojq'ui'cotic. Na oj ta beyom; na ruc' ta c'u ri', kaya'om rubey-omalil ri Dios chique uq'uiyal ticawex. Wara che ruwachulew na jinta c'o kuc'; na ruc' ta c'u ri', e ri Dios uya'om ronoje ri cajawax chike.

¹¹ Alak ka hermanos aj Corinto, ronoje xkak'alajisaj lo chiwach alak, na jinta c'ana xkewaj chiwach alak. Lic kac'utum che alak ri c'axna'bal kac'u'x c'o pa kanima'. ¹² Eta'am alak ri'oj lic kac'utum ri rutzil kac'u'x che alak, no'j ralak na je ta la' ca'an alak chike ri'oj. ¹³ Ec'u wo'ora quinch'a't uc' alak pacha' alak walc'o'al: Jela' pacha' ri'oj lic kac'utum ri rutzil kac'u'x che ralak, jec'ula' 'ana alak chike ri'oj.

Ka'ana chom che ri kabinic kasilabic ma oj rocho ri Dios

¹⁴ Hermanos, mac'ulaj ib alak cuc' ri na quicojom ta rubi' ri Cristo, ma ri jusuc' na cuc'ulaj ta rib ruc' ri na jusuc' taj y ri k'ijsak na cuc'ulaj ta rib ruc' ri k'eku'm. ¹⁵ ¿Yey ri Cristo ruc' ri Belial* c'o nawi utzil chiquiwach? ¿O sa' ri utz curik junok ucojom rubi' ri Cristo che junok na ucojom taj? ¹⁶ Ri rocho ri Dios na cuc'ulaj ta rib ruc' tak ri tiox. Jec'uri'la'

* **6:15** “Belial”: Wa' e jun ubi' ritzel winak.

ralak na jinta chi e alak cuc' ri tiox, ma ralak alak rocho ri Dios c'aslic. E pacha' rubi'im Rire:
 Quinjeki' cuc' y chiquixo'libal rique quimbin wi.
 In c'u Ri'in qui Dios y rique e nutinamit[☆] Lv.
26:12; Ez. 37:27

xcha'.

¹⁷ E uwari'che ri Dios jewa' cubi'ij pa Ruch'a'tem:
 Chixel chiquixo'libal ri e aj mac y chiwesaj iwib cuc'.

Mich'ulaj iwib ruc' ri na chom taj chwach ri Dios, y jela' Ri'in quixinc'ul chi utz. *Is. 52:11; Ez. 20:41*

¹⁸ Quinu'an c'u Ikaw ri',
 yey ri'ix quixu'an ix walc'o'al *2 S. 7:14*
 cacha ri Kajawxel, ri c'o ronoje unimal chuk'ab puk'ab.

7

¹ E uwari'che, hermanos, ruma tak wa bi'tisinic u'anom lo ri Dios chike, kajosk'ij kib che tak ri mac retzelam ri kacuerpo y ri kanima'. Ruc' jun xi'in ib chwach ri Dios kachuk'ubej kib che uchomaxic ri kabinic kasilabic chwach ri Dios.

Ri Pablo caqui'cot ruma ri xuta che riglesia c'o Corinto

² Choje'ola co chic'u'x alak; ma ri'oj na jinta junok ka'anom ri na usuc' taj che, na jinta junok tzakinak pa mac kuma ri'oj yey na jinta junok kasocoso'm. ³ Ec'uchiri' cambi'ij wa', na e ta re canya q'uix alak; ma pacha' ri nubi'im lo che alak, lic c'o alak pa kanima'. Tob c'u oj c'as ri' o tob ne oj caminak chic, xa jun kac'u'x uc' alak.

[☆] **6:16** 1 Co. 3:16; 6:19

⁴ Lic cank'alajisaj ri c'o pa wanima' chiwach alak, ma lic cubul nuc'u'x uc' alak. Lic quinquicotic che alak. E ne ralak ri xnimarisan nuc'u'x y wo'ora nojinak ri wanima' che quic'otomal tob oj c'o pa tak c'axc'obic.

⁵ Chwi xojc'un Macedonia, pakatzij wi na oj uxlaninak taj. Ma tob xa pa tak xpe wi ri c'ax pakawi', xpe tak ch'a'oj chikij y lic xoc xi'in ib pa kanima'. ⁶ Pero ri Dios, ri bochi'inel que ri paxinak quic'u'x, e xbochi'in kac'u'x ruma ruc'unic ri hermano Tito kuc'.

⁷ Na xew ta c'u ruma ruc'unibal xojqui'cotic; e lic xojqui'cotic ma xkato rire lic xqui'cot ri ranima' uma ralak. Ma xubi'ij chike e lic ca'aj alak quil alak nuwach, lic cabison alak ruma inya'om alak pa bis y lic ca'aj ne alak cac'ut alak ri rutzil c'u'x alak chwe. Ruma tak c'u wa', ri'in más xinquicotic, ⁸ tob ne xubisoj nuc'u'x echiri' xintak bi ri nabe nucarta che alak, ma wa' xucoj alak pa bis queb oxib k'ij. Pero na jinta chi cubi'ij nuc'u'x che, ma weta'am ri carta lic c'o xutikoj che alak.

⁹ Ec'u wo'ora lic quinquicotic, na ruma ta ri xbison alak che ri nucarta, ma e ruma ri bis alak xuto' alak cha' catzelej tzij alak, yey wa bis e xraj ri' ri Dios che alak. Jec'ula' na jinta juna c'ax xka'an ri'oj che alak. ¹⁰ Ri bis petinak ruc' ri Dios e cu'an chike coc chikac'u'x ri kamac, cha' jela' cuc'am lo tzelebal tzij y colobetajic chike y jwa' na cuya ta bis che junok! No'j ri bis re ruwachulew xa cuc'am lo camic. ¹¹ ¡Chilape c'u alak ronoje ri utz xuc'am lo ri bis alak chwach ri Dios! Ma lic xoc alak il che wa' y x'aj c'u cak'alajisaj alak wa' chwe. Ec'u lic xpe oyowal alak che wa jun mac

y lic x'aj c'u quil alak nuwach. Ruc' ronoje c'u'x alak y ruc' xi'in ib, xya ib alak che u'anic ri utz chwach ri Dios. Ruc' c'u tak ri x'an alak, wo'ora cak'alajinic utz 'anom ralak. ¹²E uwari'che, echiri' xintz'ibaj bi ri carta che alak, xin'ano na xew ta ruma ri jun x'anaw re ri na usuc' taj y na xew tane ruma ri jun x'an ri na usuc' taj che, ma xin'ano e cha' cac'ut alak chwach ri Dios: Pakatzij wi lic coc alak il chike.

¹³Ruma c'u xoc alak il che ri kacarta, lic xnimar kac'u'x. Yey uwi' chi ri kaqui'cotemal ri'oj, e ruqui'cotemal ri Tito, ma lic xnimarisaj lo alak uc'u'x. ¹⁴Ri'in nuyacom chi k'ij alak chwach ri Tito y na quinq'uix ta che ri nubi'im. Ma ronoje ri cakabi'ij che alak lic katzij; jec'ula' ri', janipa ri kabi'im chi che ri Tito paw'i ralak, lic e xe'rila che alak. ¹⁵Ec'u ri c'axna'bal uc'u'x ri Tito che alak más canimaric echiri' cac'un chuc'u'x ruc' xi'in ib pa anima' alak xc'ul alak y xya ib alak che u'anic janipa ri xubi'ij che alak. ¹⁶Lic quinqui'cotic ma che ronoje lic cubul nuc'u'x uc' alak.

8

Ri kasa'n caya'i' chique rutinamit ri Dios e c'o Jerusalem

¹ Hermanos, cakaj queta'maj alak ri unimal rutzil uc'u'x ri Dios xquic'ut rutinamit ri Cristo e c'o pa tak ri luwar re Macedonia. ²Tob rique na xa ta jubik' ri c'ax quic'owibem, ri qui'cotemal c'o cuc' na junta utakexic. Y tob lic e niba'ib, xic'ow ne uwi' ri xquiya che quito'ic ri cachbi'il. ³Ri'in cambi'ij ri xinwilo: Ri xquiya'o lic pa anima'

☆ 8:2 1 Co. 16:1-4

xalax wi. Na xew ta xquiya e chirij ri c'o cuc', ma xquiya ne uwi'. ⁴ Lic c'u xebelaj che cakaya luwar chique ebare jun quequito' pan rutinamit ri Dios ruc' wa kasa'n camolic. ⁵ Janipa c'u ri koye'em ri'oj chique na xew ta chi xqui'an ri', ma nabe ne xquiya quib puk'ab ri Dios, c'a tec'uchiri' xquiya ri canima' chike ri'oj cha' jela' caqui'an janipa ri rajawal uc'u'x ri Dios. ⁶ Ruma c'u la' hermanos, xkabi'ij che ri Tito chuq'uisa na utza'm wa chac xujek uc' ralak puwi rumolic ri kasa'n, ma wa' e c'utubal re ri relej c'u'x alak.

⁷ E lic utz ri 'anom ralak che ronoje tak wa': lic c'o cubulibal c'u'x alak ruc' ri Dios, lic carik alak utzijoxic Ruch'a'tem ri Dios, ya'tal runa'oj ri Dios che alak, alak sac'aj che u'anic ruchac ri Dios yey lic ne c'ax cojna' alak; jec'uri'la', 'ana alak chi utz wa jun chac re quito'ic ri nic'aj chic ka hermanos. ⁸ Ruc' wa' na quintajin ta che uya'ic jun takanic che alak. Ma xew xintzijo che alak ri quisac'ajil ri jujun chic che quito'ic ri cachbi'il, cha' jela' cac'ut alak pakatzij wi c'ax quena' alak ri jujun chic hermanos. ⁹ Ma lic eta'am chi alak ri unimal rutzil uc'u'x ri Kanimajawal Jesucristo. Rire lic beyom; na ruc' ta c'u ri', ruma ri rutzil uc'u'x che alak, xu'an niba' che rib cha' ruc' runiba'il e xuya rubeyomalil ri Dios che ralak.

¹⁰ Chwi c'u wa kasa'n camolic, canya na'oj alak puwi ri takal che ca'an alak; ma junabir xjek lo alak umolic wa' yey x'an alak ruc' ronoje c'u'x alak. ¹¹ Ec'u wo'ora q'uisa pan alak utza'm wa' ruc' ronoje c'u'x alak, jela' pacha' ri xjekebej lo alak u'anic. Ya'a c'u alak janipa ri cach'ij alak uya'ic. ¹² Ma e junok lic caraj cakasanic, ri Dios cuc'ul chi

utz ri kasa'n cuya'o e chirij ri c'o ruc'; ma ri Dios na cutz'onoj ta che jun ri na jinta ruc'. ¹³ Na cambi'ij ta wa' cha' cacanañ can alak pa niba'il ruma ri queto' alak jujun chic. Ma e ri caraj e chikajujunal c'o kuc' janipa ri cajawax chike. ¹⁴ Wo'ora pak'ab alak c'o wi queto' alak ri e c'o pa c'ax. Takal c'u che alak cajach alak upa ri c'o uc' alak cha' jela' catz'akatisaj alak ri cajawax chique rique. We xopon c'u juna k'ij echiri' ralak c'o alak pa c'ax, ec'uchiri' takal chique rique caquito' ralak. We conoje jela' caqui'ano, caya'taj c'u chique chiqui-jujunal janipa ri cajawaxic. ¹⁵ E jela' pacha' ri tz'ibital can pa Ruch'a'tem ri Dios:

E ri lic q'ui xumolo,

na jinta ukax xcanaj can ruc'

ma xujach chique ri jujun chic;

yey e ri na q'ui ta xumolo,

xakare' xu'ana pan ruc'

ma ri cajawax che xya'taj ruma jun chic *Éx.*

16:18

cache'.

Ri etakom bi che umolic ri kasa'n

¹⁶ Xa maltiox c'u che ri Dios ma ucojom pa ranima' ri Tito cuto' alak jela' pacha' can'an ri'in.

¹⁷ Ma xew ximbi'ij che que'rila alak, na jampatana ruc' qui'cotemal xunimaj ma lic cache uc'u'x che que'rila wach alak. ¹⁸ Junam c'ut ruc' ri Tito cakatak bi jun chic hermano cha' carachbilaj bi.

Wa' e jun lic chom ruch'a'tibexic ca'an pa tak riglesias ruma ri utzilaj chac u'anom che utzijoxic ri Utzilaj Tzij. ¹⁹ Na xew tane wa', ma wa jun hermano cha'om cuma riglesias re cojrachbilaj pa tak ri coj'ec wi che umolic y che ujachic wa'

wa kasa'n. Wa' wa chac oj c'o wi e re yacbal uk'ij ri Kanimajawal Jesucristo y e c'utubal re ri relej kac'u'x. ²⁰ Ecojom kachbi'il cha' na junta c'o quech'a't chikij che uchapabexic wu'q'uiyal kasa'n c'o pakak'ab. ²¹ Ri cakaj ri'oj e caka'an ronoje chi utz chwach ri Kanimajawal Jesucristo y chiquiwach ri ticawex. ²² E uwari'che junam cuc' ri quebec, cakatak bi jun chic hermano. Wa' na xa ta julaj uc'utum lic cacha uc'u'x che uq'uiyal chac. Yey wo'ora más ne cacha uc'u'x che wa benam ma lic cubul uc'u'x uc' alak. ²³ Ri Tito e wachbi'il ri'in, junam oj to'bel e alak. Yey ri hermanos erachbilam bi, echa'om lo cuma ri tinamit re ri Cristo, ma ruc' ri quibinic quisilabic quiyacom uk'ij ri Cristo. ²⁴ E uwari'che chec'ulu alak chi utz cha' jela' cac'ut alak ri rutzil c'u'x alak y jec'ula' cak'alajin chiquiwach riglesias su'be lic cojqui'cot che alak.

9

Ri Dios caraj quekato' ri niba'ib ruc' ronoje kac'u'x

¹ Puwi c'u wa kasa'n re to'bal que rutinamit ri Dios, na cajawax ta chic cantz'ibaj pan che alak, ² ma weta'am chi ri relej c'u'x alak re cato'b alak. E uwari'che nuyacom k'ij alak chiquiwach ri e aj Macedonia. Ri'in nubi'im, ri alak aj Acaya* c'o chi kasa'n molom lo alak junabir. Yey ruma wa 'anom ralak, e q'ui chique ri e aj Macedonia xquijek caqui'an que ruc' ronoje quic'u'x. ³ E uwari'che ebenutakom bi wa hermanos uc' alak

* **9:2** Corinto e jun tinamit c'o pa ri luwar re Acaya.

cha' caquito' alak che uq'uisic umolic ri kasa'n. Ma we yijbam chi alak ri kasa'n jela' pacha' ri nubi'im lok, cak'alajin c'u ri' lic katzij ri xkabi'ij echiri' xkayac k'ij alak. ⁴ Ma c'axtaj quincachbilaj bi jujun aj Macedonia yey we xojopon c'u uc' alak, que'karika' c'amaja' yijbam alak ri kasa'n. We e xu'ana ri', q'uixbal c'u chike ri'oj y che ralak, ma lic xcubi' kac'u'x uc' alak yey na x'an ta c'u alak ri kabi'im lok. ⁵ Ruma c'u wa', xinch'obo quebenutak bi uc' alak wa hermanos cha' quenabej bi chikawach ri'oj y caquito' alak che umolic ri kasa'n bi'tisim chi alak. Jec'ula' we xojopon ri'oj, yijbam chi alak wa'. Cak'alajin c'u ri' xkasan alak ruc' ronoje c'u'x alak y na e ta ruma xtak alak che.

⁶ Cancuxtaj c'u wa' che alak: China ri na q'ui ta ri cutico, ri' na q'ui ta ri cumolo. Yey china ri lic q'ui ri cutico, ri' lic q'ui ri cumolo. ⁷ E uwari'che, chijujunal alak chuya'a rukasa'n e chirij janipa ri xalax lo pa ranima', na ruc' ta bis y na ruma ta minom alak chupa. Ma ri Dios lic cuc'ul uc'u'x ri cuya rukasa'n ruc' qui'cotemal. ⁸ Yey lic c'o puk'ab ri Dios cuto' alak cha' caq'uiyar janipa ri c'o uc' alak y jela' c'o ronoje ri cajawax che alak y na xew ta ri', ma cuya ne uwi' cha' jela' cato'b alak che u'anic chomilaj tak chac. ⁹ E pacha' ri tz'ibital can chupa Rutzij Upixab ri Dios:

Xujach ri c'o ruc' re quebuto' ri niba'ib;

janipa c'u ri utz u'anom

na casach ta uwach
cacha'.

Sal. 112:9

¹⁰ Ri Dios e caya'w re rija' che rawanel yey e caya'w re ri wa che ri cawa'ic. Ec'u ri' Rire cuya na janipa ri cajawax che alak y cuya ne uwi', cha' ruc'

wa' ca'an alak ri utz y jec'ula' lic c'o cutikoj ri utzilaj chac ca'an alak. ¹¹ Jela' c'u ri', cac'o'ji' uq'uiyal uwach beyomalil uc' alak cha' ruc' wa' cato'b alak ruc' ronoje c'u'x alak. Y ec'uchiri' ri'oj cakac'am bi wa kasa'n chique ri e c'o pa c'axc'obic, rique caquitioxij che ri Dios. ¹² Ec'u wa' wa to'bal na xew ta cutz'akatisaj ri cajawax chique, ma e cucoj pa canima' rique ri lic quetioxin chwach ri Dios ¹³ y jela' ri quec'uluw re wa kasa'n lic caquiyac uk'ij ri Dios. Ma wa' e c'utubal re pakatzij wi xcoj alak ri Utzilaj Tzij re ri Cristo y cabin alak chupa wa', yey e c'utubal re ri relej c'u'x alak chique rique y chique conoje rutinamit ri Dios. ¹⁴ Jec'ula' rique c'utubal re ri rutzil quic'u'x che alak, caqui'an orar paw'i alak ruma ri unimal rutzil uc'u'x ri Dios quilom che alak. ¹⁵ ¡Xa maltiox c'u che ri Dios ruma ri nimalaj sipanic uya'om chike, ma wa' lic na jinta c'o wi!

10

Ri Pablo cuto'bej rib chiquiwach ri caquic'ak bi uk'ij

¹ Ri'in in Pablo cuaj cancoj wib chiwach alak chupa rubi' ri Cristo, ri na cu'an ta nim che rib y lic utz uc'u'x. Ma e c'o jujun chixo'libal alak quech'a't chwij, caquibi'ij echiri' in c'o uc' alak, pacha' canxi'ij wib canch'a'bej pa alak; yey echiri' in c'o naj y quintz'iban c'u pan uc' alak, na canxi'ij ta c'ana wib can'an wa', quecha'. ² Cantz'onoj c'u che alak choca alak il che wa cantz'ibaj pan che alak, cha' we xinopon uc' alak na cajawax ta chic canch'a'bej quipa jujun che alak. No'j

we cajawaxic, can'an na c'u ri' wa' chique ri caquibi'ij xa pa ke ri'oj cojtakanic. ³ Katzij, ri'oj xa oj ticawex, pero na caka'an ta ke'oj pacha' ri caqui'an ri winak re ruwachulew. ⁴ Ma echiri' cojch'o'jin chirij ri na utz taj, na caka'an ta ruc' kachuk'ab o kana'oj ri'oj, ma e caka'an ruc' ruchuk'ab y ruto'bal ri Dios cha' jela' cakasach uwach ronoje ri cayactaj chirij ri Dios; ⁵ wa' e ri itzel tak na'oj y tac'abal k'ij, ri quebuk'atej ri ticawex cha' na caqueta'maj ta uwach ri Dios. Cakaya c'u ronoje tak no'jibal puk'ab ri Cristo cha' cu'an pacha' runa'oj Rire. ⁶ Echiri' cakilo lic cacoj alak utzij ri Cristo, c'a tec'uchiri' cakak'at tzij paquiwi ri e aj palajiy tzij.

⁷ Ralak xew catakej alak ri quilitalaj uwach. We c'o c'u junok ujquibam uwach chiribil rib lic c'o puk'ab ri Cristo, e chuch'obo chi utz wa': Na xew ta rire c'o puk'ab ri Cristo, ma jenela' ri'oj. ⁸ Y na xew ta ri', ma na quinq'uix tane che tob canjiquiba' uwach ri takanic caka'an paw'i alak, ma wa' e ri Kajawal ya'yom pakak'ab. Y wa' na re ta sachibal wach alak, ma re q'uiyibal alak chwach ri Dios. ⁹ Na cuaj taj cach'ob alak rakan e canxibij pa alak ruc' ri cantz'ibaj pan che alak. ¹⁰ Ma c'o quebi'n re: «Ri Pablo chupa tak rucartas lic c'ax ri cubi'ij, pacha' lic c'o uchuk'ab; no'j echiri' c'o chikawach, cuxi'ij rib y na il tane uwach ruch'a'tem» quecha'. ¹¹ Ec'u ri quebi'n re wa' chirajawaxic caqueta'maj na je ta la' u'anom, ma e janipa ri cakatz'ibaj pan che alak, junam ubi'xiquil caka'ano echiri' oj c'o chiwach alak.

¹² Ri'oj na cakach'ob tane cakajunimaj kib cuc' ri jujun xa caquitac'aba' quik'ij chiquibil quib. Ma

rique xa caquijunimaj quib cuc' ri cachbi'il. Ri quebanaw re wa', na jusuc' ta ri quina'oj. ¹³ No'j ri'oj na cakatac'aba' tane kak'ij ruma juna chac na ka'anom taj, ma e caka'an ri uya'om ri Dios pakak'ab. Yey e Rire ri xuya chike xojopon c'a chila' uc' alak ruc' ri Utzilaj Tzij. ¹⁴ We tamaji e ri Dios ya'yom chike cojopon uc' alak, ri' xa pa ke ri'oj caka'an ri chac uc' alak. Pero na e ta ri'. Lic c'u takal chike cakapixabaj pan alak wo'ora, ma ri'oj oj ri nabe xojopon uc' alak ruc' ri Utzilaj Tzij re ri Cristo. ¹⁵ Na cakatac'aba' tane kak'ij xa pa ke ri'oj ruc' ruchac jun chic. Ri koye'em e jalan canimar ri cubulibal c'u'x alak, jec'ula' canimar ri kachac chixo'libal alak e chirij ri uya'om ri Dios pakak'ab. ¹⁶ Tec'uchiri' we xutzin ri kachac chixo'libal alak, utz c'u ri' cojel bi y coj'ec pa c'amaja' catzijox wi ri Utzilaj Tzij re ri Cristo, y jela' na que'kamina ta kib pa ri chac re jun chic, cha' na cakatac'aba' ta kak'ij ruc' ri chac na ka'anom ta ri'oj.

¹⁷ China c'u ri caraj cuyac uk'ij,
e chuk'alajisaj ri' janipa ri u'anom

ri Dios Kajawxel che rubinic usilabic *Jer.*
9:23-24

¹⁸ Ma we jun cutac'aba' uk'ij xa chiribil rib, ri' na jinta uchac ri cu'ano; no'j we e ri Dios cayacaw uk'ij, e k'alaj ri' utz ri chac u'anom.

11

Ri caqui'an tako'n chiquibil quib

¹ Chincuyu c'ana alak we quinch'a't q'uenok pacha' junok ch'u'jerinak. ² Can'an c'u wa' ma lic c'ax canna' alak, yey wa c'axna'bal nuc'u'x che alak e ri Dios cojoyom pa wanima'. Ma

ri'in nuya'om alak puk'ab ri Cristo y xew puk'ab Rire cuaj c'o alak. E pacha' juna achi echiri' cuya rumi'al puk'ab juna ala pa c'ulaniquil. Ri caraj rachi e cuya puk'ab rala jun sakil k'apoj ali. Jec'ula' ri cuaj ri'in che ralak e na jinta c'ana ch'ul che alak chwach ri Cristo. ³ Lic cubisoj nuc'u'x ma c'axtaj cac'ulumaj e alak jela' pacha' ri xuc'ulumaj ri Eva ojertan echiri' xsocotaj ruma ri tzel uno'jibal ri cumatz. Ma c'axtaj cajalc'ataj ri na'oj alak, quesaj c'u ib alak puk'ab ri Cristo y na catakej ta chi alak ruc' ronoje c'u'x alak. ⁴ Cambi'ij wa' ma echiri' copon junok uc' alak, tob junwi ri tzijonic cu'an puwi ri Jesús chwach ri tzijonic ka'anom ri'oj che alak, jlic cac'ul c'u alak ri'! Y cac'ul ne alak ri petinak ruc' juna chic uxlabixel, tob na e ta ri Ruxlabixel ri Dios c'ulum chi alak. Cac'ul ne alak jun chic tzij, tob junwi chwach ri Utzilaj Tzij cojom chi alak.

⁵ C'o ri caquibi'ij e nimak tak tako'n yey caquitac'aba' quik'ij. ¿C'o neba más quiwach rique chinuwa ri'in? Canch'ob ri'in, na jintaj. ⁶ Ma tob na quinch'a't ta ri'in ruc' nimak tak ch'a'tem pacha' ri caqui'an rique, pero ri'in más c'o weta'am chiquiwa rique; y wa' nuc'utum chiwach alak ruc' ronoje ri nu'anom chixo'libal alak.

⁷ Laj c'o ri caquich'ob rakan na jinta nuwach; ma echiri' xintzijojej ri Utzilaj Tzij re ri Dios che alak, na xintz'onoj tane c'ana rajil ri nuchac. ¿C'o neba numac ri' chiwach alak ruma wa'? Ma we xin'an ch'uti'n che wib, e cha' canimarisax k'ij ralak chwach ri Dios. ⁸ Echiri' ri'in xinc'oji' uc' alak, e jujun chic iglesias ri xquitak lo puak

chwe. Ec'u xinc'am puak chique rique cha' utz xink'alajisaj ri Utzilaj Tzij chiwach ralak. ⁹ Ma echiri' in c'o uc' alak yey c'o c'u xajawax chwe, na jinta xintz'onoj che ralak. Ri xeto'w we e ri hermanos e petinak Macedonia. Na jinta c'u xinc'am che ralak ma na xuaj taj xinya alc'ayew che alak y na cuaj tane can'an wa' chikawach apanok. ¹⁰ Yey pakatzij wi ri K'ijsak re ri Cristo pa wanima' c'o wi; ruma c'u ri' canjiquiba' uwach wa': E na jinta junok chila' Acaya quesán re ri qui'cotemal canna'o ruma na canya ta alc'ayew che alak. ¹¹ Chiwach ralak, ¿sa' nawi ube na cantz'onoj ta wajil che alak? ¿Ruma nawi na c'ax ta canna' alak? Na e ta ri', ma ri Dios lic reta'am sa' ri c'o pa wanima'.

¹² Ec'u ri na cantz'onoj ta wajil che alak, na canwok'otaj ta u'anic cha' jela' cak'alajinic na junam ta cojchacun ri'oj pacha' ri jujun chic, ri caquijunimaj ri quichac ruc' ri kachac ri'oj xa re yacbal quik'ij. ¹³ Rique xa e socoso'nel, na e ta sakil tako'n ma qui'anom che quib pacha' e tako'n re ri Cristo. ¹⁴ Macam c'u anima' alak che wa'; ma jenela' cu'an ri Satanás, cu'an che rib pacha' e jun ángel re K'ijsak. ¹⁵ E uwari'che macam anima' alak che we ri e aj chac re ri itzel winak caqui'an che quib pacha' e 'anal re ri jusuc'. Pero copon c'u ri k'ij echiri' caquic'ul na ri tojbal re ri na utz taj qui'anom.

¹⁶ Jumul chic cambi'ij: Mach'ob alak we ri'in xinch'u'jeric. Yey we c'o junok che alak jela' cuch'obo, chuya'a luwar chwe cantac'aba' c'ana nuk'ij pacha' junok ch'u'jerinak. ¹⁷ Ri cakatac'aba' kak'ij na e ta uc'utu'n ri Kanimajawal chike; pero

cantac'aba' c'ana nuk'ij pacha' junok na jusuc' ta runa'oj. ¹⁸ Lic e q'ui ri caquitac'aba' quik'ij ruma ri caqui'an che ruwachulew, yey wo'ora can'an c'ana we ri'in. ¹⁹ Ralak lic c'o na'oj alak; na ruc' ta c'u ri', lic quec'ul alak ri sachinak quina'oj. ²⁰ E cuyum c'u alak ri' rique tob lic quetakan paw'i' alak, caquichap ri e alak y caquiq'uis ne rubitak e alak, yey lic caqui'an nim che quib chiwach alak. ¡Cuyum ne alak tob caquipach' k'ab chipalaj alak! Ronoje wa' cuyum alak y na jinta cabi'ij alak che. ²¹ Laj q'uixbal c'u chwe ri'in ma na xinch'ij ta u'anic pacha' ri caqui'an rique.

Pero we rique na queq'uix ta che caquitac'aba' quik'ij, jec'ula' ri' can'an ri'in, tob ruc' wa' pacha' in ch'u'jerinak. ²² Rique caquitac'aba' quik'ij ma e aj hebreo; jela' ri'in, in aj hebreo yey canrik ri ch'a'tem hebreo. Rique caqui'an nim che quib ma e cuq'uil ri tinamit re Israel, jela' ri'in in cuq'uil ri tinamit re Israel. Rique caquiyac quik'ij ma e ralc'o'al can ri Abraham; jela' ri'in, in ralc'o'al can ri Abraham. ²³ Rique caquibi'ij e aj chac re ri Cristo, jela' ri'in pakatzij wi in aj chac re ri Cristo yey más nim ri chac nu'anom ri'in chiquiwa rique. Tob quinch'a't pacha' in ch'u'jerinak, cambi'ij c'u wa': Ri'in más in chacuninak y más nutijom c'ax chiquiwach rique. Ma uq'uiyal laj balac'um nupa, uq'uiyal laj inya'om pa cárcel, uq'uiyal laj xtewun ri camic panuwi'. ²⁴ Raj judi'ab wo'ob laj xquijich' nupa pa treinta y nueve asial.✧ ²⁵ Yey oxib laj in 'anom pa barijon, julaj in 'anom pa'baj.✧ Oxlay ya laj in jik'inak pa ya' ruma xmukutaj ri barco in

c'o chupa, yey xinch'ij ne jun ak'ab ruc' jun k'ij in c'o chwi ri mar. ²⁶ Uq'uiyal laj nu'anom unimal be. Ya laj in jik'inak pa tak nimaya'. Ya laj in caminak paquik'ab elek'omab y paquik'ab ri na e ta cuq'uul ri nutinamit. Ya laj incamisam cuma ne ri watz-nuchak'. Ya laj incamisam pa tak tinamit, pa tak luwar catz'intz'otic y chwi ri mar. Ya laj ne incamisam cuma ri caquibi'ij cubul quic'u'x ruc' ri Cristo, tob wa' na katzij taj. ²⁷ Nutijom c'axlaj chac y cosic. Uq'uiyal laj nucuyum waram, numic y tzajin chi'. Ruma tak ri lic c'o can'ano, uq'uiyal laj na utz ta chi ne xinwa'ic. Nutijom c'axc'olil tew y xincanajic na jinta chi ne nuk'u'. ²⁸ Y xaki uwi chi wa', ri jujun k'ij lic sa'chi rubis nuc'u'x cuma tak riglesias; e canna' ri'in wa' e pacha' jun eka'n c'o panuwi'. ²⁹ We c'o junok c'o pa c'ax y na jinta uchuk'ab, e canna' ri'in pacha' in ri inc'ulumayom re wa'. We c'o junok cumin junok chic pa ri mac, wa' cuya woyowal.

³⁰ We chirajawaxic c'ut canyac nuk'ij, ri tac'abal nuk'ij can'ano e cantzijoj tak ri cuk'alajisaj, ri'in na jinta nuchuk'ab. ³¹ Ec'u ri Dios, Rukaw ri Kanimajawal Jesucristo ri na jinta utakexic nim uk'ij, e eta'mayom re na rak'ubal ta wa cambi'ij. ³² Tape c'u alak ri xinc'ulumaj Damasco: Ri aj wach c'o chwach ri rey Aretas xtakan che quicojic e aj chajal re ri tinamit cha' quinquichapo. ³³ Yey ruma c'u ri' xinkasax lo chupa jun nimalaj chach, ximom lo ruc' lazo chwi jun nimalaj tapia c'o ventana che.

12

Tob ri Pablo lic utijom c'ax, ruchuk'ab ri Dios c'o

ruc' rire

¹ Tob na jinta cutikoj che junok cu'an nim che rib, na ruc' ta c'u ri' cantzijoj sa' ruc'utum y ruk'alajisam ri Kajawal chinuwach. ² Lic weta'am c'u uwach jun achi uya'om rib puk'ab ri Cristo. Ec'u cajlajuj junab wa' ric'owic echiri' rire xc'am bi c'a chila' chicaj. Na weta'am ta c'ut we xc'am bi ruc' rucuerpo o xa e ri ranima' xe'ec, xew ri Dios eta'mayom re. ³ Xew c'u weta'am xc'am bi, tob pacha' ri nubi'im chic, na weta'am taj we xc'am bi ruc' rucuerpo o xa e ri ranima' xe'ec, xew ri Dios eta'mayom re. ⁴ Ri weta'am, e xc'am bi chupa ri chomilaj luwar chila' chicaj. Chila' c'u ri' xuta chomilaj tak tzij yey wa' na ya'tal tane c'ana che junok cutzijoj. ⁵ Cambi'ij c'u ri', utz canyac uk'ij ri xilow re y ri xta'w re wa'. Pero we canyac nuk'ij ri'in, na e ta cantzijoj ri k'alajisam chwe, ma xew cantzijoj ri c'akibal bi nuk'ij. ⁶ Ma we ta cuaj canyac nuk'ij ruma ruk'alajisam ri Dios chwe, ri' na rak'ubal ta ri cambi'ij, ma lic e ube ri'. Pero na can'an taj, ma na cuaj taj c'o junok cucoj uwi ri ilitajinak y ri tatajinak chwe.

⁷ Yey cha' na canyac ta c'u nuk'ij ruma na jinta c'ana c'o wi ri k'alajisam chwe, xya'taj c'u che ri Satanás cucoj jun c'ax che ri nucuerpo pacha' juna q'ui'x xaki cuch'iquich'a' chwe. ⁸ Ruma c'u ri', oxlaj xinelay che ri Kajawal cha' caresaj wa' chwe. ⁹ No'j Rire jewa' xubi'ij chwe: «Ri unimal rutzil nuc'u'x c'o awuc', e wa' ri lic cajawax chawe. Ma ri nuchuk'ab más cak'alajin cuc' ri na jinta quichuk'ab» xcha'. E uwari'che ri'in lic quin-qui'cot che echiri' na jinta nuchuk'ab, ma jela' e cac'oji' ruchuk'ab ri Cristo wuc'. ¹⁰ Ruma c'u la',

ruc' qui'cotemal canch'ij tak ri c'ax cape panuwi' ruma in re ri Cristo, tob na jinta nuchuk'ab, tob e c'o ri tzel quech'a't lo chwij, tob nucuyum niba'il, tob inya'om pa c'ax y pa bis; ma echiri' canna'o na jinta nuchuk'ab, e más canna' ruchuk'ab ri Cristo c'o wuc'.

¹¹ Xa uma c'u ralak xintac'aba' nuk'ij pacha' cu'an junok na jusuc' ta runa'oj, pero e ralak xinminow alak chupa. Ec'u ri lic usuc' e ralak ri cayacaw alak nuk'ij. Ma tob na jinta nuwach ri'in, pero wa' wa nimak e tako'n ri xa caqui'an nim che quib, rique na jinta más quiwach chinuwa ri'in. ¹² Echiri' xinchacun chixo'libal alak, xk'alajin chiwach alak in utako'n ri Cristo. Ma echiri' xinc'o'ji uc' alak, na xincos ta che uc'utic chiwach alak tak ri c'utubal re ruchuk'ab ri Dios ruc' nimak tak milagros. ¹³ ¿Sa' nawi ri xinjaljob wi chiwach alak? ¿Na xin'an ta neba che alak pacha' ri xin'an chique ri nic'aj chic iglesias? Laj e ri xinjaljob wi ma na xinya ta alc'ayew che alak ruma na xintz'onoj ta wajil che alak. We e numac wa', cuyu alak numac.

Ri Pablo cuyijba' pan ri urox roponibal Corinto

¹⁴ Tape alak: Ri'in nuyijbam chi wib cha' quino-pon uc' alak churox laj. Y we xinoponic, na canya ta alc'ayew che alak, ma na jinta c'o cantz'onoj che alak. Ec'u ri cuaj che alak na e ta ri c'o uc' alak, ma e ri cac'ut alak ri rutzil c'u'x alak chwe. Xew c'u lic cuaj canto' alak pacha' cu'an juna achi cuc' ri ralc'o'al. Ma chique ri quichu-quikaw takal wi caquitzucuj ri cajawax chique ri ch'uti'k; na e ta ri ch'uti'k ri takal chique caquitzucuj ri cajawax chique ri quichu-quikaw. ¹⁵ Ec'u ri'in ruc' ronoje

nuc'u'x na xew ta canq'uis ronoje ri c'o wuc', ma canya ne wib che to'ic alak ruc' ri c'aslemal alak chwach ri Dios. Pero e canwil ri'in, echiri' más canc'ut ri c'axna'bal nuc'u'x che alak, e más cak'ob ri c'axna'bal c'u'x ralak chwe ri'in.

¹⁶ Eta'am c'u alak na xinya ta alc'ayew che alak. Na ruc' ta c'u ri', e c'o ri caquibi'ij xinwesaj ne puak che alak xa xe'lak'ay. ¹⁷ ¿Su'chac cach'ob alak wa'? ¿C'o neba juna socoso'nel nutakom bi uc' alak? ¹⁸ Ri'in xintz'onoj che ri Tito que'rila alak y xintak bi ri jun hermano ruc'. ¿Xu'an neba elek' ri Tito che alak? Rire junam wuc' ri'in xa jun kac'u'x che ri caka'ano.

¹⁹ Hermanos, laj cach'ob alak e ronoje wa nubi'im lok xa re to'bal kib, pero na e ta ri'. Ma pakatzij wi chwach ri Dios y chupa rubi' ri Cristo kabi'im lo wa' re to'bal e alak, ri lic c'ax cakana' alak. ²⁰ Cubisoj nuc'u'x ma c'axtaj we xinopon uc' alak, na utz ta 'anom alak y jela' c'u ri' na cuc'ul ta nuc'u'x ri qui'nrika'. Yey we e ri', laj na cuc'ul ta c'u'x alak ri woponibal ma ri' yaj ri qui'n'ana'. Cubisoj c'u nuc'u'x ma c'axtaj c'o ch'a'oj chixo'libal alak, c'o ri c'ax quic'u'x chiquij jujun chic, c'o oyowal chiwach alak, jachom pa alak, c'o ri caquich'amij quib, c'o ri e aj molot, c'o ri caqui'an nim che quib yey e c'o ri e sok'osak e quiwach e tzucul ch'a'oj. ²¹ Cubisoj c'u nuc'u'x ma c'axtaj we xinopon tanchi uc' alak, laj qui'nrika' e q'ui che alak c'a e c'o pa mac y na quitzelem ta quitzij chwach ri Dios; ma caqui'an tak ri ch'ulilaj mac, caquetz'abej uwa quik'ij cuc' jujun chic na quic'ulel taj y quiya'om quib che u'anic ronoje tak ri rayibal re ri quitij'il. We xi'nrika c'u ri'

wa', lic quinq'uix chwach ri Dios uma ralak y quebenuwok'ej c'u ri' ri quebanaw re wa'.

13

¹ Rutzij Upixab ri Dios jewa' cubi'ij: «We e c'o queb oxib caquijiquiba' uwach rumac junok ma xquilo echiri' camacunic, cak'at c'u tzij ri' puwi raj mac.»[✧] E urox laj wa' quinopon uc' alak, ² yey c'o cuaj cambi'ij che onoje alak y chique ri na cok'otam ta can ri quimac. Wa' e ri nubi'im chi can che alak echiri' xinopon chucalaj uc' alak y wo'ora cambi'ij tanchic tob na in jinta uc' alak: We xinopon tanchic, na qui'nto'o ta wi' alak. ³ Canc'ut c'u ri' chiwach alak ri catz'onoj alak, wa' e ri c'utubal re we pakatzij wi ri nutzij ri'in e utzij ri Cristo. Ma Rire na cuxi'ij ta rib yey lic c'o uchuk'ab re cusuc'upij ri binic silabic alak. ⁴ Pakatzij wi ri Cristo echiri' xcamisax chwa cruz e pacha' na jinta uchuk'ab, pero wo'ora Rire c'aslic ruma ruchuk'ab ri Dios. Jec'uri'la' we ri'oj xa jun ka'anom ruc' ri Cristo, e pacha' na jinta kachuk'ab ruma ri c'ax cakatijo, no'j cojc'asi' ruma ruchuk'ab ri Dios c'o kuc' yey cakac'ut na c'u ri' wa' chuk'ab echiri' cojopon uc' alak. ⁵ Ch'obo alak rakan we pakatzij wi c'o c'utubal re ri cubulibal c'u'x alak ruc' ri Kanimajawal Jesucristo y c'o c'u alak puk'ab Rire. ¿Na eta'am ta neba alak Rire c'o pa anima' alak? ¿O c'axtaj na jinta ne c'ana c'utubal re wa' chupa ri binic silabic alak? ⁶ Ec'u cuaj ri'in queta'maj alak wa': Che ri kabinic kasilabic cak'alajinic c'o ri Cristo pa kanima' y Rire caqui'cot ruc' ri ka'anom. ⁷ Cakatz'onoj c'u

✧ 13:1 Dt. 19:15

che ri Dios cha' ralak na catzak ta c'ana alak chupa ri na utz taj. Na cakatz'onoj ta wa' re yacbal kak'ij ri'oj, ma xew cakaj ca'an alak ri utz, tob e c'o ri caquic'ak bi kak'ij ri'oj.* ⁸ Ma ri'oj na jinta pakak'ab cakac'ak bi quik'ij ri quebin chupa ri K'ijsak. Ri caka'ano e cojchacun ne ruma ri K'ijsak cha' conoje quebin chupa. ⁹ E uwari'che lic cojqui'cot che we cac'oji' chuk'ab ralak che u'anic ri utz, tob quilitaj c'ut pacha' e na jinta chi kachuk'ab ri'oj. Cakatz'onoj c'u che ri Dios cha' e cuhomaj chi utz ri binic silabic alak. ¹⁰ Ruma c'u wa', quintz'iban apanok xalok' c'amaja' quinopon uc' alak, cha' we xinoponic, na cajawax ta chi c'ax quinch'aw paw'i' alak. Ma ri chac uya'om ri Dios chwe e re q'uiyibal alak, na re ta sachibal wach alak.

Q'uisbal uch'a'tem ri Pablo che riglesia c'o Corinto

¹¹ Q'uisbal c'u re hermanos, cambi'ij wa' che alak: C'ola qui'cotemal pa anima' alak, suc'upij ri binic silabic alak chwach ri Dios, nimarisaj c'u'x alak chiwach alak, chu'ana xa jun c'u'x alak y c'ola alak chi utzil chomal. Y ec'u ri Dios, ri aj ya'l utzil chomal y rutzil c'u'xaj, cac'oji' uc' alak. ¹² Ya'a rutzil wach alak chiwach alak ruc' jun sakil tz'ubuj chi'aj chwach ri Dios.† ¹³ Conoje ri hermanos wara caquiya pan rutzil wach alak.

* **13:7** “Tob e c'o ri caquic'ak bi kak'ij ri'oj”: We ri aj Corinto caquiyijba' quib, na cajawax ta chic cak'at tzij paquiwi'. We jec'ula' ri' xu'ano, laj e c'o jujun caquibi'ij na jinta uchuk'ab ri Pablo ma na xuk'at ta tzij paquiwi' jela' pacha' ri ubi'im lok. † **13:12** Ri Pablo jewa' xubi'ij ma rique e caqui'an wa' chiquiwach echiri' caquiya rutzil quiwach.

14 C'ulu c'u onoje alak ri unimal rutzil uc'u'x ri Kanimajawal Jesucristo y ri rutzil uc'u'x ri Dios, yey chu'ana xa jun c'u'x alak ruma ri Santowilaj Ruxlabixel. Amén.

Ri utzilaj tzij re ri kanimajawal Jesucristo New Testament in Achi Rabinal; acr (GT:acrT:Achi)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Achi

Dialect: Rabinal

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Achi

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

a2970064-f021-521c-ab99-6401141f84e7